

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5Csp/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201536
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201536.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňa JUDr. Emília Mišenková, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtina 48, 810 00 Bratislava (zmena právneho zástupcu bola oznámená súdu po vyhlásení rozsudku dňa 10.2.2021 o 18.22 hod.), proti žalovanému: V. K. W., nar. X.X.XXXX, trvale bytom XXX XX K., v konaní o zaplatenie 120,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 4.9.2020 domáhal (ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s.) voči žalovanému zaplatenia sumy 120,- eur s príslušenstvom, nahradenia trov konania, a to z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej dňa 24.8.2015.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe, ktorá mu bola doručená dňa 28.10.2020, nevyjadril.

3. Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľský spor v hodnote do 1.000 eur, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, súd nenariadil vo veci pojednávanie, ale dňa 28.1.2020 vyvesil na úradnej tabuli súdu a zverejnil na webovej stránke súdu oznámenie, že dňa 10.2.2021 o 13.40 hod. bude vo veci vyhlásený rozsudok v zmysle § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a následne v tento deň vyhlásil rozsudok vo veci samej.

4. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom zistil tento skutkový stav:

5. Právny predchodca žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) uzatvoril so žalovaným dňa 24.8.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov na zakúpenie stavebného materiálu - obklad, dlažba, v celkovej výške úveru 650,- eur. Zároveň v zmluve sú uvedené tieto parametre: počet splátok 28, výška splátky 30,- eur, celková čiastka 840,- eur, RPMN 24,78 %, fixná ročná úroková sadzba 24,78 %, priemerná hodnota RPMN 33,96 %, odplata 24,78 %, celkové náklady spotrebiteľa 190,- eur a termín konečnej splatnosti 12/2017.

6. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu celkom 720,- eur. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 25.11.2017 vyzval žalovaného k úhrade dlhu a upozornil ho na možnosť zosplatnenia úveru. Predmetnú predžalobnú upomienku si žalovaný prevzal dňa 30.11.2017. Dňa 24.1.2018 právny predchodca žalobcu zaslal žalovanému oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktorým mu oznámil, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz a žiadal ho, aby uhradil celkový dlh na tam uvedený účet vedený vo VÚB. Keďže k úhrade dlžných splátok nedošlo, podal žalobca dňa 4.9.2020 na tunajšom súde žalobu, ktorá je predmetom tohto konania.

Zistený skutkový stav súd podradil pod tieto zákonné ustanovenia:

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. k 24.8.2015 (ďalej len „ZSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

8. Podľa § 9 ods. 2 ZSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9. Podľa § 11 ods. 1 ZSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

10. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

14. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 559 Obč. zák. splnením dlh zanikne.

16. Súd posúdil predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva o pôžičke je v tomto prípade aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu.

17. V danom prípade žalovanému bol žalobcom poskytnutý úver v celkovej výške 650,- eur. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť 28 splátkami vo výške á 30,- eur. Poskytnutý úver bol úročný ročnou úrokovou sadzbou 24,78 %. Takto dojednaná výška úrokov je v nepomere v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných v obchodných bankách. Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v % vypočítaných podľa Nariadenia (EC) No63/2002 ECD, priemerná úroková miera z úverov od 1 do 5 rokov v čase uzavretia zmluvy o úvere, t.j. ku dňu 24.8.2015 bola v hodnote 10,24 % ročne. Pri spotrebiteľských právnych vzťahoch sa použije právna úprava, ktorá je výhodnejšia pre spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, či sa jedná o právny vzťah z Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka alebo iného zákona. Použitie práva výhodnejšieho pre spotrebiteľa vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu SR z 19.6.2013, sp. zn. I. ÚS 402/2013-10.

18. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorá svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011).

19. V zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 24,78 % viac ako dvojnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 10,24 % uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je potrebné prijať záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z absolútne neplatnej dohody o úrokoch žalobcovi nemožno priznať žiadne právo.

20. V uzatvorenej zmluve taktiež nie je uvedená konkrétna konečná splatnosť pôžičky a ani a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, teda nie je naplnená dikcia § 9 ods. 2 písm. l), n) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy.

21. Údaj o konečnej splatnosti úveru je jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V predmetnej zmluve je uvedená konečná splatnosť úveru: 12/2017. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd poukazuje, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

22. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

23. Súd prvej inštancie zároveň konštatuje, že v zmluve je v rovnakej výške uvedená RPMN 24,78 % a fixná úroková sadzba vo výške 24,78 %, čo rovnako skresľuje rozhodovanie spotrebiteľa o podmienkach úveru a navyše tieto hodnoty objektívne nemôžu byť rovnaké.

24. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver formou pôžičky je potrebné podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

25. Keďže súd dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 24,78 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a vzhľadom na to, že v zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru, v dôsledku čoho sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca môže od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov.

26. Zo žaloby a z listín predložených žalobcom je zrejmé, že žalovaný čerpal úver vo výške 650,- eur a žalobcovi poukázal úhrady celkovo vo výške 720,- eur, zaplatil teda viac ako mu žalobca poskytol. Preto súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody žalobu zamietol.

Trovy konania

27. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V prejednávannej veci bola žaloba zamietnutá, teda žalovaný mal v konaní plný úspech a preto by mu patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z obsahu spisu je však zrejmé, že žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli. V obdobnej situácii Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.2.2018 (ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018) vyslovil, že: „Avšak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.“ Riadiac sa vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a citovaným právnym názorom Najvyššieho súdu SR, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní odo dňa jeho doručenia v spojení s § 9 ods. 1 a § 8 písm. a) zák. č. 62/2020 Z.z. účinného od 19.01.2021 o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii (viď nižšie) na tunajšom súde.

Podľa § 8 zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, účinného od 19.01.2021, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 31. decembra 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, účinného od 19.01.2021, ustanovenie § 8

písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.